

A világosság szolgái és a remény tanúi

Kedves Testvéreim,

ezt a levelet azután írom, hogy megéltem a Püspöki Szinódus tapasztalatát, amelynek első ülészsaka az egész október hónapot kitöltötte, abban a reményben, hogy egy év múlva a második ülészsakkal véget érjen. Mindenki elolvashatja az első ülés végén (2023. október 29-én) megjelent "Egy szinodális Egyház misszióban" című összefoglaló jelentést, valamint az október 25-én kiadott Levél Isten népéhez című írást. Ezek olyan dokumentumok, amelyek megpróbálják visszaadni az imádság, a munka, a találkozók, a meghallgatás, a megbeszélések egy hónapját, és segíteni akarják az egész Egyházat, hogy folytassa ezt az utat a szinódusról szóló Szinódus lezárása felé és azon túl.

Ez a levelem csak ennek a tapasztalatnak néhány aspektusát kívánja kiemelni, hogy ösztönözze részvételünket az Egyház szinodális útjának jelenlegi szakaszában. Mindannyian meghívást kapunk, hogy befogadjuk és megtapasztaljuk, amit a Szentlélek mond az egész Egyháznak és az olyan részegyházaknak, mint a rendünk, a közösségeink, valamint minden személy, aki egy utat jár velünk. Advent ideje és karácsony segítsen bennünket, hogy szegény, hallgató, kolduló szívvel fogadjuk ezeket a javaslatokat; megtérni kész szívvel, amelyet Isten kér tőlünk, hogy örömmel fogadjuk Krisztust, aki eljön, hogy megváltsa a világot.

A zsinat és a háború

A világ egyre megosztottabb és háborúsabb. Mit kíván tőlünk ez a tragikus körülmény? Nem elég tájékozottnak lenni, kifejezni a rémületünket és a szolidaritásunkat. Nem elég elítélni a bűnösöket és szolidaritást érezni az áldozatokkal. – „Nem így tesznek a pogányok is?” (Mt 5,47)

Mi keresztények többre vagyunk hivatva. Nem azért, mert jobbak vagyunk, vagy többre vagyunk képesek, hanem mert többet kaptunk. Nekünk van Krisztusunk, és Krisztus minden, amire az emberiségnek szüksége van. „Aki magáénak mondhatja a Fiút, annak van élete, aki nem mondhatja magáénak az Isten Fiát, annak nincs élete.” – kiáltja Szent János (1János 5, 12). Krisztus a minden, Krisztus a béke. Nekünk Jézusban megvan az a békénk, amelyre háborúzó nemzeteknek, az elnyomott népeknek, a konfliktusban lévő közösségeknek, a megosztott

családoknak, a saját vagy mások gonoszságától megzavart szíveknek szüksége van.

Tehát őszintén fel kell tennünk magunknak a kérdést: miért adjuk oly kevésbé Krisztust? Miért nem adjuk Őt, ha számunkra minden benne van, annak a világnak, amelynek annyira szüksége van rá? De hogyan kellene adnunk Őt? Vajon miért talál olyan kevés elfogadásra, amikor meg vagyunk győződve arról, hogy Őt adjuk? Lehet, hogy rosszul adjuk Őt? Lehet, hogy nem igazán Őt adjuk? Talán az, ahogyan azt gondoljuk, hogy adjuk, valójában elrejtőti Őt, visszatartja számunkra? Talán túlságosan alkalmatlannak érezzük magunkat erre a feladatra csak azért, mert kisebbek, törékenyebbek és fáradtabbak lettünk?

Nem szabad megfeledkeznünk a Zsinat alapvető gondjáról: segíteni az Egyháznak, hogy a mai világban „jele és eszköze legyen az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az egész emberi faj egységének” (*Lumen gentium* 1). Az Ukrajnában és a Szentföldön zajló háborúk gondolata, amelyet még intenzívebbé tett, hogy a színóduson néhány, ezekből az országokból származó résztvevő is jelen volt, folyamatosan kísérte összejövetelünket, és még lelkesebbé sürgetőbbé tette ennek az alapvető küldetésének a tudatát, amellyel a II. Vatikáni Zsinat meghatározta az Egyházat. Ha az egész Egyház nem azt mondja: " Itt vagyok, engem küldj el!" (Izaiás 6,8), hogy Istentől elfogadja azt a kegyelmet, hogy az Istennel való közösség és az emberi faj egységének jele és eszköze lehet, az emberiség önpusztítást kockáztat, minden szinten és sokféle módon. Egy jelnek akkor van értelme, ha az általa jelzett valóság valóra válik; egy eszköznek akkor van értelme, ha betölti azt a feladatot, amelyre rendeltetett. Minden ember gyermeki egysége Istennel és az egész emberiség testvéri egysége ad értelmet az Egyháznak. Az Egyház és minden közösség és személy, amely alkotja, a misszióban és a közösség szolgálatában valósítja meg önmagát.

A nemzetek világossága

A Lumen gentium ezekkel a szavakkal kezdődik: „Krisztus a nemzetek világossága ez a Szentlélekben összeült szent Zsinat buzgón hirdetni akarja minden teremtménynek az evangéliumot (vö. Mk 16,15), hogy minden embert megvilágosítson Krisztus világossága, amely az Egyház arcán ragyog” (LG 1).

Az Egyház jele és eszköze a nemzetek világosságának, amely Krisztus.

Az Egyház igazi arca, tagjai minden következetlensége ellenére, egy a vőlegény iránti szeretettől sugárzó menyasszony arca. Azt a végtelen szeretetet tükrözi, amelyet a Vőlegény iránta és rajta keresztül az egész emberiség iránt tanúsít. Az Egyház nem tapasztalhatja meg Krisztus szeretetét anélkül, hogy ne érezné égetően a vágyat, hogy közölje azt, hogy tükrözze Krisztus fényét az egész világ felé. Az Egyháznak nem szabad fényt teremtenie: csak tükröznie kell azt, mint a hold, mint egy tükör. Minél tisztább a tükör, annál jobban visszaveri a fényt anélkül, hogy csökkentené vagy módosítaná azt. Az Egyház minden reformja, egy rend vagy közösség minden reformja, akár csak minden valódi személyes

megtérés, nem a saját szépségét akarja megmutatni, hanem Krisztus szépségét tükrözni árnyék és fakóság nélkül. Krisztus szépsége Isten minden szépsége, amely kinyilatkoztatásra került a világ számára.

Ha ezzel tisztában vagyunk, megértjük, hogy kivétel nélkül mindannyian visszaverhetjük ezt a fényt, mert az teljesen megvilágít bennünket. Amikor Jézus egy bűnösre néz, amikor a házasságtörő asszonyra, vagy Zakeusra, vagy a szamaritánus asszonyra, vagy Péterre néz, miközben az megtagadja őt, szemében, arcán felragyog szeretetének minden fénye. Nem szabad félnünk attól, hogy nyomorúságunk eltakarja Krisztus fényét. Ha a bűnös emberiség nyomorúsága megakadályozhatta volna, hogy Jézus arcának fénye megvilágítsa a világot, senki sem találkozott volna vele, senki sem követte volna, senki sem tért volna meg. Semmi sem homályosíthatja el Krisztus tekintetének irgalmas fényét az emberen.

Elrejtteni a fényt

Az igazi probléma az, hogy ezt a fényt mi el tudjuk rejtteni. Nem tudjuk kikapcsolni, nem tudjuk megakadályozni, hogy ránk ragyogjon, de el tudjuk rejtteni. Jézus világosan kimondta, amikor arra emlékeztette tanítványait, hogy „Lámpást sem azért gyújtanak, hogy a véka alá tegyék, hanem hogy a lámpatartóra, és akkor világít mindenkinek a házban.” (Mt 5,15).

Micsoda örültség égő lámpát tenni a véka alá, vagy ahogyan Márk evangéliuma hozzáteszi, „az ágy alá” (Mk 4,21). Mi mégis gyakran így teszünk. Ezerféleképpen engedünk a kísértésnek, hogy elrejtsük Krisztus fényét a magunk és mások szeme elől. Nem engedjük, hogy a világ lássa, hogy mi az Úr barátai vagyunk, hogy az Övéi vagyunk. Egyházként arra vagyunk hivatva, hogy Krisztus fényének jele és eszköze legyünk, amely megvilágítja arcunkat, de gyakran olyan, mintha szégyellnénk megmutatni azt. Itt nem Krisztus „propagandájáról”, „prozelitizmusról” van szó, hanem arról, hogy egyszerűen nem rejtjük el Jézust, aki teljesen ingyenesen adja magát nekünk. Néha beszélünk Róla, vagy hirdetjük az Ő evangéliumát, talán jobban törődve azzal, hogy a mi arcunk fényét mutassuk, mintsem az Övét tükrözzük.

Jézus azt mondja, ne rejtsd el a fényt az ágyad vagy a vékad alá. Mit szimbolizálnak ezek a furcsa képek? Aki abban a pillanatban, Jézust hallgatta biztosan mosolygott. Talán az ágy szimbolizálja lustaságunkat, kényelemkeresésünket, éberségünk és figyelmünk hiányát. A véka viszont egy vödör, amelyet a gabona mérésére és árának kiszámítására használtak. Tehát ez egy eszköz volt a tartalmának kiszámításához és a vele kereskedéshez. A fényt azonban nem lehet eladni: önmagát adja, önmagában ajándék. Természetéből adódóan mindenkit megvilágít, hacsak nem rejtjük el, hogy csak magunknak tartjuk, aludjunk fölötte vagy kereskedjünk vele. Jézus arra hív bennünket, hogy ne rejtsük el világosságát a mi kényelmünk vagy a mi nyereségvágyunk mértéke mögé.

Mindegyikünk megvizsgálhatja saját életét, minden közösség megvizsgálhatja önmagát, ahogy például a *Carta Caritatis* is ezt kéri tőlünk minden általános káptalan kapcsán, amely par excellence szinodális összejevetel, vagy a kánoni látogatások alkalmával. Mi alá és hogyan rejtjük el a világ világosságát, amely Krisztus?

Az egész Egyház a Szinódus által és mindig erre van meghívva. Az Egyháznak nem azért kell megújítania magát, hogy szép legyen, hanem hogy ne rejtse el az Úr arcát, Aki végtelen együttérzéssel és szeretettel tekint a világra.

A világosság szolgái

Elegendő nem elrejtteni Krisztus fényét, csak gyertyatartóra tenni, hogy fényeskedjen mindenkinek. Néha bonyolulttá tesszük küldetésünket és tanúságtételünket, mert úgy gondoljuk, hogy ahhoz nagy tehetségre, bátorságra, intelligenciára és szentségre van szükség. De ha nekünk adatott a fény, ha eljut hozzánk, mint a pásztoroknak szóló üzenet vagy a mágusok csillaga, elegendő a tartóra tenni, vagyis nem elrejtteni. Az a személy vagy közösség, amelyik egyszerűen nem rejt el Krisztus jelenlétét, barátságát, szavának igazságát, gyertyatartóvá válik, és így éli meg küldetésének teljességét. Gyakran az emberileg legjelentéktelenebb személyek vagy közösségek mutatják meg Krisztust a legvilágosabban, éppen azért, mert velük Jézus teljesen önmaga lehet, jelenlétének minden gyöngédségét kifejezve.

Az egész keresztény élet, illetve szerzetesi élet aszkézist kíván, nem meggyújtani a fényt, hanem elfogadni és a gyertyatartóra helyezni azt. Keresztségünk napján megkapjuk Krisztus világosságát, azt, amit húsvét éjszakáján gyújtunk meg. Ettől a pillanattól kezdve minden élet arra hivatott, hogy ezt a lángot égve tartsa és mindenkinek továbbadja. Aki a véka vagy az ágy alá rejt, az megakadályozza, hogy a keresztsége gyümölcsöt hozzon. A keresztség gyümölcse az, hogy életünk az Úr arcának ékességét szolgálja.

Még a két emmauszi tanítvány is, akiknek útja a keresztény szinodalitás paradigmája, úgy érezte, hogy ez lángként ég a szívében, amelyet a Feltámadott jelenléte és szava gyújtott meg. Amikor felnyitották szemüket Krisztus eucharisztikus ajándékának ragyogására, amelyet a megtört kenyér jelképez, azonnal futottak, hogy elvigyék ezt a fényt a jeruzsálemi testvéreknek.

Életünkben is megtapasztalhatjuk ugyanezt, ha valóban hagyjuk magunkat vezérelni azáltal, amit az Egyház, és különösen a hivatásunk kínál nekünk, hogy befogadjuk és továbbadjuk Krisztus világosságát.

A fény mindenekelőtt Isten Igéje, az evangélium, amelynek meghallgatására a Szentírásón való elmélkedéssel vagyunk meghívva, de azáltal is, hogy Jézusra hallgatunk, aki titokzatosan szól hozzánk mindenkin és mindenben keresztül, mert Ő az Ige, aki kifejezi magát minden teremtményben, és aki mindenekelőtt a

szívesen szól hozzánk a kicsinyeken és a szegényeken keresztül, akik elől nincsenek elrejtve az Atya titkai (vö. Mt 11,25).

A fény a közösségi élet, amely az Úr Testének élete, amelyben Isten népe megteszi mindennapi lépéseit, miközben a történelem során a mennyei Jeruzsálem felé halad. A testvériség ápolása azt jelenti, hogy életben tartjuk Krisztus szeretetének lángját a világban.

A fény a kereszt, amelyben szívünk és emberiség bűnös és ártatlan szenvedésének felajánlását a Szentlélek azonnal a szeretet teljességévé és termékenyé változtatja, mint Máriaiban, Isten minden gyermekének Anyjában.

A fény az alázat, a szívek és kapcsolatok szegénysége, amely úgy egyesít minket Krisztus világosságával, mint ahogy a fa egyesül a tűzzel. Maga az alázat világosság, a szegénység maga ragyog, mert nem adnak hozzá Krisztus szeretetéhez csak azt az anyagot, amely hagyja magát teljesen elégetni anélkül, hogy bármit is fenntartana magának.

Azt mondhatjuk tehát, hogy amikor meghallgatunk és együtt járunk, alázatos szegénységgel felajánlva magunkat, akkor különbözőségeink legértékesebb és legragyogóbb konszenzusa valósul meg közöttünk: maga Jézus Krisztus!

A remény fénye

Ferenc pápa állandóan arra hív bennünket, hogy legyünk a remény tanúi a megosztott és tájékozódását vesztett világban. Valójában a remény Krisztus fénye, aki azért jön, hogy meggyógyítsa az emberiség sebeit.

Mit jelent a reményt élni és a remény tanújának lenni?

Reményünket gyakran olyan okokhoz kötjük, amelyek egy jobb jövőt helyeznek kilátásba el. Ha egy új hivatás érkezik a kolostorba, akkor reménykedhetünk abban, hogy a közösség túl fogja tudni élni. Ha egy betegség alatt azt látjuk, hogy a kezelések kezdenek hatni, akkor van reményünk a teljes gyógyulásra.

Az igaz keresztény remény azonban nem olyan okokon alapul, amelyek arra készítetnek bennünket, hogy jobb jövőt várjunk. A keresztény reménynek egyetlen alapja van: az Istenbe vetett hit, az Atyába vetett bizalom, a közösség a jelenlévő Krisztussal, aki velünk jár.

Ez a remény, amely erősebb minden, csak ingatag okokon alapuló emberi reménynél, kegyelem, a Lélek ajándéka. Nem abból élünk, amit a világ ad, vagy amivé mi magunk lehetünk vagy megtehetjük, hanem Istentől, aki önmagát adja nekünk, aki jó pásztorként elkísér, és aki bennünk él. Krisztus maga a reményünk, az egyetlen remény, amely nem okoz csalódást.

A múltó okokon alapuló remények előbb-utóbb csalódást okoznak. Arra készítetnek bennünket, hogy egy álombeli jövőre várjunk, amely ritkán válik

valósággá, és ha valósággá válik, akkor olyan valóság, amely nem tartós, és csalódást okoz a szívben.

Ezek annak a gazdag bolondnak a reményei, akiről Jézus beszélt az evangéliumban, aki ezt mondja magának: „Ember, van annyi, hogy sok évig elég! Pihenj, egyél, igyál, s élj jól! –Ám az Isten így szól hozzá: Esztelen, még az éjjel visszakérlek tőled lelkedet. Amit gyűjtöttél, kire marad?” (Lk 12,19-20).

A remény viszont a szegények és alázatosok erénye, akik csak az Istenbe vetett bizalomra hagyatkoznak. Ez az az erény, amely nem korlátozódik a jobb jövőre való várakozásra, hanem amely már a jelent is megváltoztatja, eltöltve békével azokat a körülményeket, amelyek között élünk, még akkor is, ha nehezek, fárasztóak, tele vannak buktatókkal. Az életet nem elsősorban a körülmények változása javítja, hanem szívünk megtérése, amely felismeri, hogy Jézus itt van, velünk jár, beszél hozzánk, szeret minket, megbocsát és segít megbocsájtani és szeretni másokat.

Ez az a tanúságtétel, amely valóban reményt hoz a világba; ez Krisztus világossága az életünkben, amit nem szabad elrejtünk, és amit segítve egymást, alázattal és egyszerűséggel kell felragyogtatni, a betlehemi pásztorok örömeivel, akik miután meglátták a fényt a gyermekben, és befogadták azt a szívükbe, azonnal arcuk és szavaik lámpatartójára helyezték, hogy megvilágosítsák vele az egész emberiséget.

Imádkozva és imádva küldjük egymásnak ezt a karácsonyi jókívánságot, és folytassuk együtt utunkat, attól a reménytől hajtva és támogatva, amelyet Krisztus világossága tár fel a világnak.

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori OCist